

Michel Bussi

Cod 612

Cine l-a ucis pe Micul Prinț?

Traducere din limba franceză
și note de Cristina Jinga

POLIROM
2025

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Dan Croitoru.

Michel Bussi, *Code 612. Qui a tué le Petit Prince?*

Copyright © Michel Bussi et Presses de la Cité, un département de Place des Éditeurs, 2021

© Éditions Gallimard, pour les extraits issus de Antoine de Saint-Exupéry, *Le Petit Prince*, Œuvres complètes

The work was first published in the French language by the Proprietor.

© 2025 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: ilustrație de Radu Răileanu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, Bd. Carol I nr. 4, P.O. BOX 266, 700505

București, Bd. Gheorghe Șincai nr. 9A, bl. 3A,

sc. A, et. 6, ap. 18, sector 4, 040312, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

BUSSI, MICHEL

Cod 612. Cine l-a ucis pe Micul Prinț? / Michel Bussi; trad. din lb franceză și note de Cristina Jinga. – Iași: Polirom, 2025

ISBN: 978-630-344-122-1

I. Jinga, Cristina (trad.; note)

821.133.1

Printed in ROMANIA

Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i>	7
Insula omului de afaceri	11
Insula înfumuratei	49
Insula bețivului	93
Insula regelui	131
Insula lampagiului	161
Insula geografului	197
<i>Mulțumiri</i>	233

În următoarele câteva luni, Moïses se va duce în fiecare săptămână la liceul francez, împreună cu alți cinci copii toba din Buenos Aires. Ascultă povestea *Micului Prinț* în spaniolă și o traduc în toba.

Durează câteva luni bune. Nu-i chiar atât de ușor pe cât se spune. Nu există cuvinte în toba pentru a numi un prinț sau o cravată sau un felinar. Din fericire, altele sunt mai simple: soarele, marea, stelele, florile, vulpea. Moïses se descurcă bine, așa spun profesorii.

Asta pentru că lui Moïses îi place această carte. Nu pentru povestea de dragoste dintre Micul Prinț și trandafirul său, el nu crede în poveștile de dragoste. Nu are destui bani pentru fetele pe care le vrea. Nu, ce îi place lui în cartea asta e ceea ce spune Micul Prinț despre asteroidul său. De exemplu, că trebuie să-și îngrijească foarte conștiincios planeta. Ca să nu crească baobabii. Micul Prinț îi smulge din rădăcini în fiecare zi. Moïses a atârnat deasupra patului său cel mai frumos desen din carte, cel cu planeta gata să explodeze între rădăcinile a trei baobabi, pentru că leneșul care locuiește pe ea nu s-a ocupat de trei arbuști. Îi place ideea că trebuie să ai grijă de planeta ta. Uneori, câțiva verișori din Buenos Aires povestesc cum pădurea oamenilor toba din Paraguay a fost complet tăiată. N-a mai rămas nimic, nici măcar drumuri sau case construite în locul ei, doar noroi în sezonul ploios și praf iarna.

Moïses are cincisprezece ani când *Micul Prinț* în toba este în sfârșit publicat. E invitat la o ceremonie mare,

la Ambasada Franței din Argentina, și este ales să țină discursul în toba, în fața multor oameni foarte importanți. E mândru să urce pe scenă desculț, cu părul său lung și negru și nasul de vultur. Îi impresionează pe oamenii importanți, chiar dacă discursul său durează doar două minute. A tradus în toba această frază a lui Saint-Exupéry, care nu se găsește în *Micul Prinț*:

*Nu moștenim pământul de la părinții noștri,
ci îl luăm cu împrumut de la copiii noștri.*

Când se amestecă în mulțimea care bea șampanie și ronțăie nuci caju, oamenii importanți vin să-l felicite. Un bărbat cu părul cărunt îi spune că citatul lui nu este din Saint-Exupéry, e un mit, de fapt este preluat dintr-un proverb amerindian sau african, dar nu-i nimic. Cel mai important este mesajul de speranță. Și îi propune să lucreze cu el.

Timp de câțiva ani, Moisés va fi angajat de asociații preocupate de protecția mediului, adică a apei, a pământului, a aerului și a oamenilor. Călătorește, de la un contract la altul, prin toată America Latină. Când întâlnește alți toba, în Rio, Caracas sau în Bogotá, își dă seama că este unul dintre singurii cu un loc de muncă, care nu bea, care are o speranță. Și, de fiecare dată, își amintește că asta este datorită *Micului Prinț*. De altfel, *Micul Prinț* este pașaportul lui atunci când merge să întâlnească triburi din bazinul Amazon sau din Chiapas, să convingă indigenii din zonele izolate. De

îndată ce le spune această poveste, captează atenția copiilor uimiți, a adulților uluiți, a bătrânilor înțelepți care dau din cap fiindcă pricep. Trandafirul este efemer. E amenințat cu dispariția inevitabilă. Oamenii trebuie să fie responsabili de planeta lor.

Moisés își sărbătorește cea de-a douăzecea aniversare în Manaus, la barul Lappa, când îl contactează Marie-Swan. Pe străzile capitalei statului Amazonas, această newyorkeză blondă pare o extraterestră căzută din cer. Sau un Mic Prinț căzut în deșert. Probabil că asta îl face să spună da. Să comită această nebunie. Marie-Swan a auzit despre el, despre pasiunea lui pentru Saint-Exupéry, despre plăcerea lui pentru călătorii, despre faptul că stăpânește limbi rare. Tocmai de aceea a călătorit ea de la New York până aici. Vrea să-l angajeze. Are bani, mulți bani. Așteaptă ca barul Lappa să se golească, închide ușa și îi oferă de băut înainte să-i dezvăluie restul.

Unii dintre cei mai mari admiratori ai *Micului Prinț* au format un club, un club exclusivist, Clubul 612. Iar ea îi propune să intre și el... Marie-Swan îi mai dă de băut. Există un adevăr ascuns printre rândurile poveștii, un cod care trebuie spart, o comoară care trebuie descoperită. Acesta e scopul Clubului 612. S-o găsească! Membrii clubului sunt bătrâni, au nevoie de un vânător de comori tânăr, descurcăreț, care poate călători, care știe să citească o hartă, care nu se teme să lase totul în urmă. Lui Moisés îi vine greu s-o creadă, chiar dacă ea îi dă în continuare de băut. Atunci, femeia îi spune să aștepte și se întoarce cu hărți, hărți de stat-major,

hărți maritime, planuri de păduri, trasee de drumeții montane. Îi spune că hărțile au fost furnizate de unul dintre ceilalți cinci membri ai clubului, geograful, care a lucrat mult cu literele și numerele din carte și a construit niște teorii.

Moisès își va consacra cincisprezece ani din viață căutării testamentului Micului Prinț. Va călători în toată lumea, mulțumită indiciilor geografului, banilor lui Oko Dòlo, relațiilor lui Marie-Swan și protecției lui Izar. Va străbate deșertul de la Port Juby, arondismentele Parisului, țărmurile Mediteranei, câmpiile Patagoniei până la Țara de Foc, cordiliera Anzilor, insulele vulcanice din Atlantic și din Pacific. Până când această căutare devine o obsesie. Până când începe să bea la fel de mult ca ceilalți toba. Până când eșuează aici, întâi în Guatemala și apoi în El Salvador.

Până când eșuează.

N-a găsit nimic.

Și totuși, dacă bea, dacă bea atât de mult, e pentru că rămâne convins că adevărul era chiar acolo, în fața ochilor lui. Invizibil pentru că n-a știut să-l vadă. Să-l vadă cu inima.

Golește sticla de tequila, o aruncă ciocnind-o de cea de mescal, pentru a elibera un loc la căldură între genunchi. Un loc mic pentru cutia dreptunghiulară așezată la picioarele sale.

Râde în sinea lui.

Nu a mai primit o scrisoare de ani de zile.

Nici vizitatori.

Înainte să adoarmă, aruncă o ultimă privire la strania plajă cu ziduri, împrejmuită de imensul șantier.

XXI

Aterizez pe pista minusculă a aerodromului San Miguel. Îmi permit chiar și un mic slalom printre gropile pistei prost asfaltate.

— Nu te descurci prea rău! mă complimentează Andie.

Îmi scot centura de siguranță, sleit de orele de zbor.

— Mai bine decât Saint-Exupéry, în orice caz!

Andie reacționează imediat.

— Nu-i frumos din partea ta! Saint-Ex a fost un pilot grozav, doar puțin distrat, atâta tot!

— Da... Un adevărat aventurier!

Râde în timp ce sare din avion.

— E adevărat și că a fost cât pe-aci să moară de mai multe ori la manșa unui avion. Traumatism cranian la Bourget. Îneecat în Marea Mediterană cu un hidroavion. De sete în deșert, bineînțeles, dar și aici, în 1938. Avionul lui s-a prăbușit în Guatemala. A fost la un pas de moarte, la început l-au crezut pierdut, apoi abia a scăpat de amputare, nu departe de aici, la spitalul din Antigua, capitala abandonată a Guatemalei. Consuelo a aflat vestea când călătorea la bordul unui transatlantic și când erau, ca să spun așa, certați... Ea a dat fuga la căpătâiul lui, l-a îngrijit, l-a mângâiat...

Și iată-i pe îndrăgostiții solari împăcați miraculos pentru vreo câteva luni.

Mă uit la pista prost întreținută. Simt o nostalgie ciudată. Dacă aș fi aparținut generației lui Mermoz, Guillaumet sau Saint-Exupéry, oare aș fi îndrăznit, ca ei, să străbat lumea la bordul unor prototipuri de avioane? Aproape cu certitudinea c-o să-mi pierd viața?

Andie rupe o floare violet crescută în asfalt.

— Consuelo va povesti chiar despre lungile plimbări cu Tonio, convalescent, prin orașul fantomă Antigua, atât de înțesat de tufe de trandafiri, încât iubitul ei culege un trandafir pentru ea și-i promite să scrie o poveste în care ea va fi eroina.

Anecdota mi se pare un pic prea frumoasă ca să fie adevărată!

— Ei, haide...

Vreau să ies, la rândul meu, și mă izbesc cu capul în carlingă.

— Au!

Andie izbucnește în râs.

— Nu știu dacă pilotezi mai bine decât Saint-Ex, dar ești la fel de neîndemânatic ca el! Saint-Exupéry era un urs mare și stângaci, care nu era conștient de greutatea, de statura și de puterea lui, care se ciocnea de uși, strica tot ce atingea... odată chiar și un pian. Ca tine!

Îmi frec fruntea, jignit.

— Prostii!

E adevărat, n-am stricat niciodată un pian!